IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Gospodarki i Rozwoju**

(nr 80)

z dnia 27 kwietnia 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 80)

27 kwietnia 2022 r.

Komisja Gospodarki i Rozwoju obradująca pod przewodnictwem posła **Krzysztofa Tchórzewskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na 2023 rok.

W posiedzeniu udział wziął: **Dariusz Szałkowski** doradca ekonomiczny w Departamencie Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Katarzyna Gadecka**, **Izabella Kulesza -Rozesłaniec** i **Ziemowit Uździcki** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Gospodarki i Rozwoju. Informuję, że posiedzenie zostało zwołane przez panią marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 Regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Informuję również, że zgłoszenia do zabrania głosu w dyskusji przez posłów należy wysyłać na adres mailowy Komisji kgor@sejm.gov.pl. Jednocześnie informuję, że posłowie, członkowie Komisji, obecni na sali obrad Komisji głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej. Wówczas nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej i nie używają tabletów.

Przystępujemy zatem do stwierdzenia kworum. Proszę państwa posłów o naciśnięcie któregokolwiek przycisku celem potwierdzenia obecności na posiedzeniu.

Prośba o zalogowanie się, panie pośle, i potwierdzenie obecności.

Jest kworum. Niech pan jeszcze 5 minut potrzyma, żeby dać szansę. Stwierdzam że jest już wystarczająca ilość posłów, stwierdzam kworum. Natomiast jeszcze przez 5 minut posłowie, którzy mają problemy z zalogowaniem, mogą próbować potwierdzić swoją obecność.

Witam serdecznie członków naszej Komisji oraz wszystkich ewentualnych gości, szczególnie pana Dariusza Szałkowskiego, doradcę ekonomicznego Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji w Najwyższej Izbie Kontroli. Witam serdecznie.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie propozycji tematów kontroli do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na rok 2023. W związku z podjęciem prac nad przygotowaniem planu pracy Najwyższej Izby Kontroli na rok 2023 marszałek Sejmu skierowała do Komisji prośbę o przekazanie bezpośrednio do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej propozycji tematów kontroli NIK na rok 2023, która wraz z opinią przedłoży je Prezydium Sejmu. Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Na początek chciałbym zapytać pana Szałkowskiego, czy są już jakieś propozycje NIK, jeśli chodzi o plan pracy?

Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Doradca ekonomiczny w Departamencie Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Szałkowski:

Dzień dobry. Panie przewodniczący, na razie jeszcze nie ma propozycji. Dopiero zbieramy propozycje. Zgodnie z naszym harmonogramem prac mniej więcej do maja br.właściwe

komórki organizacyjne i wszyscy pracownicy mogą przekazywać propozycje do planu pracy. Na razie jeszcze propozycji…

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Czyli do 1 maja?

Doradca ekonomiczny w Departamencie Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Dariusz Szałkowski:

Tak. Umownie. Mamy wewnętrzną procedurę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Czyli ewentualne zgłoszone propozycje na dzisiejszym posiedzeniu Komisji będą mogły być uwzględnione. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Chciałbym poinformować, że pani poseł Mirosława Nykiel złożyła propozycję przeprowadzenia kontroli dotyczącej sposobu powstania i efektywności programu Polskie Szwalnie ze szczególnym uwzględnieniem oceny efektywności działania szwalni w Stalowej Woli. To jest pierwsze zgłoszenie, które zostało złożone jeszcze przed posiedzeniem Komisji. Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Anna Wojciechowska (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Chciałabym zgłosić również kontrolę GAZ-SYSTEM-u. Mam sygnały i prośby od mieszkańców gminy Kalinowo, województwo warmińsko-mazurskie, którzy zostali potraktowani przez tę spółkę w sposób bardzo lekceważący, z pominięciem wszelkich procedur. Chodzi konkretnie o budowę gazociągu tranzytowego do Litwy. Jest nawet zarzut podrobienia podpisu czy zablokowania wyjazdu z gospodarstwa rolnego na kilka tygodni. W ogóle był brak możliwości wyjazdu. Wprawdzie była im dowożona żywność, ale nie powinno być takiego traktowania, zwłaszcza że tam są osoby chore, starsze, które miały utrudniony wyjazd do lekarza. Także proszę o przeprowadzenie kontroli budowy gazociągu tranzytowego do Litwy, szczególnie na odcinku gminy Kalinowo i gminy Raczki – to już jest województwo podlaskie. Bardzo dużo sygnałów i zgłoszeń do mojego biura poselskiego. Dużo osób, dosyć duża dokumentacja.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Tu chodzi o niedotrzymanie procedur, czy traktowanie niewłaściwe osób?

Poseł Anna Wojciechowska (KO):

Niedotrzymanie procedur. Chodzi o tereny, przez które przechodził gazociąg. Ludzie nie byli poinformowani. Wiadomo, były jakieś tam konsultacje społeczne, ale do nich to nie docierało. Natomiast weszli na teren budowy. Budowa była prowadzona była przez kilka miesięcy. Nie mogli zebrać swoich upraw, nie mieli dojazdu do swoich pól uprawnych. Zboże i inne uprawy nie zostały w ogóle zebrane. Do dzisiaj nie wyrazili zgody na pewne rozwiązania. Można było przecież zastosować inne. Ale wszystko odbyło się z pominięciem mieszkańców. Przez pewien moment, jeżeli chodzi o to gospodarstwo, w którym był kompletnie zablokowany wyjazd, nie mogli się stamtąd wydostać … Żywność była wprawdzie dowożona im, ale to w ogóle nie rozwiązało tej sytuacji. Do dnia dzisiejszego tam jest naprawdę bardzo trudna u tych mieszkańców.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Ja rozumiem. Tego typu inwestycje o szczególnym znaczeniu jak gazociągi czy autostrady…

Poseł Anna Wojciechowska (KO):

Ale mimo wszystko należy zachować…

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

…podlegają wywłaszczeniu z urzędu. Ale jeżeli tu nie zostały dotrzymane procedury albo sposób traktowania…

Poseł Anna Wojciechowska (KO):

Tak. Łącznie z podrobionym podpisem.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

To jest prośba do wszystkich, którzy zgłaszają, żeby w ciągu przyszłego tygodnia do Komisji trafił wniosek z pełnym…

Tak, tak, ale mówię, że musi być wniosek z uzasadnieniem... Rozumiem, ale uzasadnienie i tak musi być. Dzisiaj nie musi być… Tylko prośba o uzupełnienie uzasadnienia. Dzisiaj możemy to przyjąć… Proszę bardzo…

Poseł Wojciech Zubowski (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, ja tylko 2–3 uwagi do tego, co mówiła pani poseł. Faktycznie w przypadku stosowania specustawy przy strategicznej infrastruktury energetycznej może dochodzić do sytuacji, kiedy jest konflikt między dotychczasowymi właścicielami użytkownikami terenu a podmiotem, który chce tam położyć linię wysokiego napięcia gazociąg, cokolwiek by to nie było. Tylko zwrócę uwagę, że to bardziej podchodzi pod materię Komisji Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych, chociaż dotyczy to też kwestii gospodarczych.

Pani poseł, szanowni państwo, proszę pamiętać o jednym – nawet jeżeli my taki wniosek byśmy na posiedzeniu Komisji przyjęli, to o tym, czy on ma zostać skierowany do NIK jako propozycja, będzie decydowała Komisja do Spraw Kontroli Państwowej. My jesteśmy jakby pierwszym sitem – jeżeli mogę użyć takiego może niełądnego określenia – przez które to przechodzi. Później to trafia do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. A później jeszcze Komisja do Spraw Kontroli Państwowej w drodze głosowanie będzie decydowała, które wnioski złożyć do NIK, a NIK będzie się zastanawiał, które zrealizować. Natomiast biorąc pod uwagę to, o czym pani mówi i zarzuty – bo nie mamy pewności, czy faktycznie doszło do fałszowania podpisów – znamy stanowisko jednej strony. Może tak jak pan przewodniczący powiedział – może zasadnym by było, abyśmy otrzymali jakieś informacje, skoro pani zgromadziła bogatą dokumentację. Albo nasza Komisja albo Komisja Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. A potem wystąpić z zapytaniem do właściwej spółki, jak to wygląda. Szanowni państwo, z pracy parlamentarnej wiemy, że z reguły każda strona przedstawia nam tylko jedną stronę medalu. Jest jeszcze ta druga, więc poprosilibyśmy o informacje na ten temat – czy tu wszystko przebiegało zgodnie z wymogami prawa.

Poseł Anna Wojciechowska (KO):

Dobrze zrozumiałam, że powinnam tę dokumentację przedstawić tutaj u nas w Komisji?

Poseł Wojciech Zubowski (PiS):

Pani poseł, chodzi o to, że jeżeli zgłosili się do pani mieszkańcy... Te zarzuty, które pani przedstawiła, dotyczące fałszowania dokumentacji, są bardzo poważne. Nawet gdyby to u nas nie przeszło w Komisji, a gdybyśmy chcieli poprosić o jakiekolwiek wyjaśnienia – państwo też mogą jako parlamentarzyści to zrobić – to trzeba by mieć do tego jakiekolwiek podstawy. Dlatego też pan przewodniczący, jak zakładam, mówił o jakimś uzasadnieniu tego wniosku, by mieć też dokumenty w formie papierowej, które będą może rozbudowywały ten wniosek albo go bardziej uzasadniały.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Ja miałam na myśli sytuację taką… Może mi tutaj pan dyrektor Szałkowski wyjaśni, ale jeśli chodzi o kontrole NIK, to NIK nie podejmuje decyzji tam, gdzie są sprawy dotyczące przestępstwa kryminalnego. Bo czym jest podrobienie podpisu? Czy to jest w ogóle powód do kontroli NIK? Prosiłbym może pana, żeby pan…

Poseł Anna Wojciechowska (KO):

Rozumiem. Ale chodzi ogólnie o samo rozwiązanie. Nie wybrano najbardziej optymalnych rozwiązań. Można było przeprowadzić tę linię 100 m dalej, tylko dla spółki to wiązało się z uzgodnieniami z Lasami. Procedury prawdopodobnie trwałyby dłużej. Tak że chodzi o to, że… Tak, pomimo specustawy... To jest zrozumiałe, że jest siła wyższa i potrzeba nadrzędna, ale nie zastosowano naprawdę najbardziej optymalnych rozwiązań – tylko kosztem ludzi, z którymi w dodatku nikt nie przeprowadził żadnej rozmowy.

Poseł Wojciech Zubowski (PiS):

Rozumiem, że zdecydowano się na wybranie wariantu krótszego w realizacji, mniej korzystnego dla mieszkańców, a z drugiej strony pozwalającego na skrócenie inwestycji ze względu na to, że zrezygnowano z konieczności uzgodnień z Lasami Państwowymi. Czy tak?

Poseł Anna Wojciechowska (KO):

Tak usłyszałam. Ponadto spółka wchodziła na plac budowy. Nie było komisji odbierającej terenu i oszacowania stanu. Natomiast nikt rolnika, który był kilkadziesiąt metrów od tego miejsca, w domu – dopiero przez okno zauważył, że coś tam się dzieje – nie poprosił, żeby on wyszedł i uczestniczył w tym.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję. Przy inwestycjach strategicznych tak to się trochę odbywa. Wiem, jak jest przy autostradzie – ludzie są tylko poinformowani, że ich teren podlega zajęciu w takim a takim zakresie i praktycznie rzecz biorąc takie rzeczy odwołaniu nie podlegają. Szczegółów w tej sprawie nie znam. W biurze poselskim mam czasami z tym do czynienia. Z GDDKiA telefonicznie wyjaśniałem. Odpowiadali, że jest przygotowana przez projektantów trasa, że wybierają, ustalają wariant przebiegu. Przebieg autostrady czy rurociągu to podobna procedura. Dokonują wyboru trasy najbardziej optymalej w całym zakresie jego przebiegu – nie tylko w tym miejscu – i potem podejmują decyzję dotyczącą budowy i wywłaszczenia po kolei z urzędu. Skracają procedurę z urzędu, czyli idą w kierunku bardziej ostatecznego rozwiązania. Bo każda taka decyzja podlega zaskarżeniu do sądu. Ale tylko w zakresie wielkości odszkodowania. Wybór trasy należy do spółki. Czy ona jest optymalnie wybrana? To może stwierdzić kontrola NIK, prawda?

Doradca ekonomiczny w Departamencie Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK Dariusz Szałkowski:

Panie przewodniczący, dziękujemy za jakiekolwiek sugestie co do tematów i oczywiście jeżeli nawet nie teraz, a w terminie późniejszym byłyby ewentualnie przekazane jakieś dodatkowe uzasadnienia, dodatkowe materiały, zawsze pomogłoby to nam, Najwyższej Izbie Kontroli, podjąć decyzję co do zasadności i zakresu przedmiotowego danej kontroli. Ja w tej chwili niestety nie mogę się wypowiadać co do tego, czy dany temat będzie zrealizowany czy nie. Mogę ewentualnie powiedzieć jak u nas wyglądają procedury. Ale ostateczną decyzję co do planu pracy podejmuje Kolegium Najwyższej Izby Kontroli. W tym momencie nie mogę się wypowiadać, czy dany temat zostanie przyjęty i zatwierdzony w planie pracy.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś inne wnioski? Nie ma innych wniosków. Zostały zgłoszone 2 wnioski. Jeden wniosek zgłoszony przed posiedzeniem Komisji, a więc dotyczący kontroli powstania i efektywności programu Polskie Szwalnie. Przed podjęciem decyzji prośba o uzasadnienie. Panie poseł, proszę bardzo.

Poseł Maria Małgorzata Janyska (KO):

Nie ma wnioskodawczyni, ale ja kilka zdań powiem. Projekt ten był przedstawiany jako projekt rządowy, który miał odpowiedzieć na ogromne zapotrzebowanie na początku pandemii na środki ochrony i higieny osobistej. Zostały tam ulokowane duże pieniądze na sprzęt, przystosowanie obiektu w Stalowej Woli pod względem budowlanym, zatrudnienie osób, wprowadzenie sprzętu produkcyjnego w tym zakresie. Na interpelację i wystąpienia poselskie Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości nie odpowiedziała – jaki był koszt finansowy tego, jakie było zatrudnienie i jakie są efekty. Z informacji medialnych, które dość szeroko opisywały ten problem, wynikało, że nie wyprodukowano w szwalni w Stalowej Woli żadnych partii tych maseczek, które miałyby służyć właśnie powszechnie ochronie Polaków. W związku z tym istnieje duże podejrzenie, że zostały tam niestety zmarnotrawione dość pokaźne środki publiczne. W tej chwili w mediach pojawiają się informacje, że ta szwalnia w tym zakresie, w jakim miała właśnie pełnić swoją rolę, czyli szyć te środki ochrony osobistej, zostaje w ogóle zamknięta, że tam się nic nie dzieje. W związku z tym absolutnie uważamy, że należy to skontrolować, zoba-

czyć, w jaki sposób to było zarządzane i czy prawdą jest, że zostały tam zmarnotrawione środki publiczne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Czy ktoś z państwa posłów chciałby jeszcze zabrać głos w sprawach zgłoszonych wniosków? Nie ma żadnych propozycji zabrania głosu. Tylko zadam pytanie – czy ktoś z państwa sprzeciwia się, żeby te dwa tematy zostały zgłoszone do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej? Nikt nie zgłasza sprzeciwu. Przyjmuję zatem, że Komisja aprobuje zgłoszenie tych dwóch propozycji poselskich jako propozycji Komisji Gospodarki i Rozwoju do planu pracy Najwyższej Izby Kontroli przygotowywanego przez Komisję do Spraw Kontroli Państwowej. Informuję, że Komisja przyjęła te dwa wnioski.

Dziękuję bardzo, zamykam posiedzenie Komisji.